

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU

Uuden edellä

Suomesta Peruun - Peru vaihtokohteena suomalaisen opiskelijan silmin

Enäsuo, Katariina

2011 Kerava

Laurea-ammattikorkeakoulu
Laurea Kerava

Suomesta Peruun
- Peru vaihtokohteena suomalaisen opiskelijan silmin

Katariina Enäsuo
Matkailualan koulutus
Opinnäytetyö
Lokakuu, 2011

Katariina Enäsuo

Suomesta Peruun - Peru vaihtokohteena suomalaisen opiskelijan silmin

Vuosi 2011 Sivumäärä 33

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, mitkä tekijät motivoivat suomalaisia opiskelijoita lähtemään Peruun opiskelemaan vaihto-opiskelijana. Tarkoituksena oli myös selvittää, minkälaiset suhteet opiskelijoilla on Peruun kotiin palaamisen jälkeen sekä miten Perusta saataisiin entistä houkuttelevampi vaihtokohde opiskelijoille. Latalaiseen Amerikkaan suuntautuvaa vaihto-opiskelua on tutkittu vähän eikä uutta tietoa ole saatavilla kovin paljoa. Tämä opinnäytetyö on tehty yhteistyössä Perun suurlähetystön kanssa.

Tutkimus perustuu aikaisempiin kansainvälistä vaihto-opiskelua käsitteleviin tutkimuksiin, matkustuksen motiiviteorioihin sekä haastatteluihin, jotka tehtiin kymmenelle Perussa opiskelleelle suomalaiselle henkilökohtaisesti, virtuaalisesti web-kameraa sekä mikrofonia apuna käyttäen sekä sähköpostitse. Tutkimus toteutettiin laadullisena tutkimuksena ja tutkimukseen käytettiin puolistrukturoituja kysymyksiä. Tulokset ovat suuntaa antavia, mutta aikaisemman tutkimuksen puuttuessa tuloksia ei voida verrata muihin tutkimuksiin.

Tulokset kertovat, että haastatellut opiskelijat lähtivät Peruun opiskelemaan toivoen saavansa uusia kokemuksia, kielitaitoa ja kontrastia arkiympäristöön. Peru ei välttämättä ollut ensisijaisena vaihtokohteena maan vetovoimatekijöiden vuoksi vaan kiinnostus kohdistui laajemmin Latalaista Amerikkaa kohtaan. Latalaisen Amerikan kulttuuri sekä sen kaukainen sijainti houkutteli ja tämän jälkeen on yleensä haettu useampaan kuin yhteen Latalaisen Amerikan maahan opiskelemaan. Kaikki opiskelijat ovat olleet tyytyväisiä Perussa vietettyyn aikaan ja yhdeksän kymmenestä olisi valmis työskentelemään Perussa sopivan tilaisuuden tullen.

Katariina Enäsuo

From Finland to Peru - Peru as an Exchange Destination from the Finnish Student's Perspective

Year	2011	Pages	33

The aim of this study was to clarify which factors motivate Finnish students to go all the way to Peru to study as an exchange student. The aim was also to clarify what kind of relations they have with Peru after the exchange period and how Peru could attract more students to choose Peru for their exchange destination. There are not many surveys or new information about exchange programs between Finland and Latin America. This research has been done in co-operation with the embassy of Peru in Finland.

This research based on earlier researches of international mobility, motives for travel and interviews conducted with 10 Finnish students who have studied in Peru. Interviews have been done face to face, virtually with web-camera and microphone and also by email. The research has been done using the qualitative research. The questions of the interview were open which can be called also to form a theme interview. There are not earlier researches about the same subject so it was not possible to compare the results but they are indicative.

From the results of this research it can be seen that students went to Peru to study hoping to get experiences, language skills and contrast for their everyday environment. Peru was not necessarily the primarily destination because of its attractions but the interest was more into Latin America. The culture of Latin America and distant location were the factors that attracted more and after this students have applied to study in more than one destination in Latin America. All the students of the research have been satisfied with the time that they spent in Peru and nine out of ten students would be ready to work in Peru in the future.

Key words: Peru, exchange student, motivation, international mobility, Spanish

SISÄLLYS

1	Johdanto.....	6
2	Tutkimuksen tausta ja tavoitteet	6
3	Peru vaihtokohteena	7
	3.1 Peru matkailumaana.....	8
	3.2 Suomen ja Perun väliset akateemiset suhteet	8
4	Vaihto-opiskelu	9
	4.1 Kansainvälisen liikkuvuuden käsite.....	10
	4.2 Miksi opiskelijat suuntaavat ulkomaille	11
	4.3 Matkailun työntö- ja vetovoimatekijät	12
	4.4 Turun yliopiston Amazon hanke	14
5	Tutkimusmenetelmät.....	15
	5.1 Haastateltavat opiskelijat	17
	5.2 Aineiston analysointi ja arviointi	18
6	Motivaatiotekijät.....	19
	6.1 Perun vetovoimatekijät	23
	6.2 Peru elää muistoissa vaihtovuoden jälkeen	24
	6.3 Espanjan kielen vaikutus vaihtokohteen valinnassa.....	26
7	Kehitysehdotuksia.....	27
8	Yhteenveto ja johtopäätökset	28
	Lähdeluettelo.....	30
	Kuviot	32
	Liite 1	33

1 Johdanto

Tämän tutkimuksen tavoitteena on selvittää Perussa opiskelleiden suomalaisten korkeakouluopiskelijoiden motiiveja vaihto-opiskeluun. Tavoitteena on selvittää miksi opiskelijat ovat valinneet juuri Perun ja kuinka Perua voitaisiin kehittää vaihtokohteena Suomessa. Tutkimuksessa tarkastellaan opiskelijoiden suhteita Peruun vaihtovuoden jälkeen ja sitä minkälaisena vaihtokohteena he kokivat Perun. Tutkimuksen olen tutkijana suunnitellut itse, mutta aiheen tutkimukseen on antanut Perun suurlähetystö, joka toimii tämän opinnäytetyön toimeksiantajana.

Tutkimukseen on käytetty puolistrukturoitua tutkimusmenetelmää, jota voidaan kutsua teemahaastatteluksi (Metsämuuronen 2001, 42). Haastattelut on tehty keväällä 2011 Turussa ja Helsingissä kasvotusten, virtuaalisesti ja sähköpostitse. Otokoko oli 20, joista kymmenen opiskelijaa osallistui tutkimukseen. Opiskelijat olivat opiskelleet Perussa vuosina 2005-2011, mikä oli toivottu aikajana tutkimukselle. Tutkimuksen kehitysongelmaksi kehittyi: ”Mikä motivoi suomalaisia opiskelijoita lähtemään Peruun opiskelemaan?”. Alaongelmina voidaan puolestaan pitää: ”Miksi Peruun suunta niin vähän suomalaisia vaihto-opiskelijoita? Minkälaiset suhteet opiskelijoilla on Peruun vaihtovuoden jälkeen? Ovatko opiskelijat tyytyväisiä Perussa vietettyyn vaihtovuoteen? Sekä minkälaiset ovat espanjan kielen vaikutukset?”.

Teoreettinen viitekehys muodostuu Perusta matkailumaana, vaihto-opiskelusta, kansainvälisestä liikkuvuudesta sekä matkailun työntö- ja vetovoimatekijöistä. Kaikkia teorioita on yritetty käsitellä tutkimuksen näkökulmaa unohtamatta.

2 Tutkimuksen tausta ja tavoitteet

Tutkimuksen idea tuli ensimmäistä kertaa esille Perun suurlähetystön aloitteesta joulukuussa 2010, kun suurlähetystö etsi opiskelijaa kirjoittamaan opinnäytetyötä teemasta Suomen ja Perun välinen akateeminen yhteistyö. Joulukuussa 2010 tapasin Perun suurlähetystön konsulaatin ja keskustelun jälkeen tulimme siihen lopputulokseen, että opinnäytetyölle olisi tarvetta, koska aihetta ei ole tutkittu aikaisemmin ja Suomesta Peruun lähtevien vaihto-opiskelijoiden pieni määrä huolestutti konsulaattia.

Aihe vaikutti mielenkiintoiselta, koska itse olin kaksi lukukautta vaihto-opiskelijana Chilessä vuosina 2009-2010. Tutkimus Latalaiseen Amerikkaan liittyen oli ollut ajatusasteella jo aikaisemmin, mutta en ollut löytänyt sopivaa aihetta. Toivoin, että tutkimuksesta voisi olla hyötyä muillekin kuin minulle. Tutkijana minulla oli hieman näkökulmaa siihen, millaista on

olla vaihto-opiskelijana Latinalaisessa Amerikassa, mutta koska en itse ollut Perussa vaihto-oppilaana, niin saatoinkin pitää objektiivisemmän näkökulman tutkimukseen.

Maaliskuussa 2011 Seinäjoella järjestettiin seminaari Latinalaisen Amerikan ja Suomen korkeakoulu- ja työyhteistyöstä, johon osallistuin. Seminaarin takana olivat Seinäjoen ammatti- korkeakoulu, Tampereen yliopisto ja CIMO (kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus) ja paikalla oli luennoimassa professoreja ja mm. Latinalaisen Amerikan suurlähetystöjen edustajia. Seminaarissa sain hieman näkökulmaa siihen, millainen on korkeakoululiikkuvuus Suomen ja Latinalaisen Amerikan välillä. Seminaari sisälsi paljon luentoja, jotka eivät suoraan liittyneet opinnäytetyöni aiheeseen, mutta seminaari antoi hyvät lähtökohdat oman aiheeni tutkimiseen. Tutkimusaiheeni sai hyvän vastaanoton ja mm. CIMO toivoi, että lähetän opinnäytetyöni sen käyttöön.

Tutkimuksen tavoitteeksi asetin selvittää suomalaisten opiskelijoiden motiiveita lähteä opiskelemaan Peruun. Tutkittavat olivat suomalaisia opiskelijoita, jotka ovat olleet tai ovat edelleen opiskelemassa Perussa. Tavoitteena oli kerätä tietoa heidän kokemuksistaan Perussa ja ottaa selvää, minkälaiset suhteet heillä on Peruun vaihdon jälkeen. Toiveena oli miettiä tutkittavien kanssa yhteistyössä kehitysehdotuksia, millä Peru saataisiin vetovoimaisemmaksi vaihtokohteeksi ja kuinka siihen voidaan vaikuttaa Suomesta käsin.

3 Peru vaihtokohteena

Peru on kolmanneksi suurin maa Etelä-Amerikassa. Vertailun vuoksi voidaan sanoa, että Perun pinta-ala kattaa Ranskan, Espanjan ja Saksan pinta-alat yhteen laskettuna. Naapurimaita löytyykin monta; Chile etelässä, Brasilia idässä, Bolivia kaakossa sekä Ecuador ja Kolumbia pohjoisessa. Maalla on 2414 kilometriä Tyynen valtameren rannikkoa, mikä antaa maalle hyvät mahdollisuudet kauppaan meriteitse. Suurin osa (73 prosenttia) 28 miljoonasta asukkaasta asuu kaupungeissa ja yli puolet näistä kaupungeista sijoittuu rannikolle. Perun väestöstä 37 prosenttia on ns. mestitsiväestöä, mikä tarkoittaa, että juuret ovat sekoitusta Amerikan intiaaneista ja eurooppalaisista. Alkuperäiskansat Quechua ja Aymara edustavat 45 prosenttia populaatiosta. Perun viralliset kielet ovatkin espanja, quechua ja aymara, vaikka tosin maasta löytyy iso joukko alkuperäiskansojen kieliä. (Gauldie 2009, 5-24.)

Peruun suuntaavien opiskelijoiden lukumäärä jää huomattavasti pienemmäksi kuin esimerkiksi Espanjaan suuntaavien opiskelijoiden lukumäärä. Peruun matkasi opiskelemaan vuonna 2008 13 opiskelijaa, kun taas puolestaan Espanjassa aloitti opiskelunsa 760 opiskelijaa samana vuonna (CIMO 2009). Peru on vaihtokohteena kuitenkin erittäin eksoottinen ja maassa pääsee kokemaan monia asioita, joita on mahdotonta esimerkiksi Euroopassa kokea. Suomen ja Perun

yhteistyökoulut Perussa sijaitsevat pääosin Limassa, mutta erilaiset projektit antavat mahdollisuuden suorittaa tutkintoa myös muualla Perussa (kts. Turun yliopiston Amazon-hanke, 15.).

3.1 Peru matkailumaana

Peruun järjestää matkoja ainakin 11 eri matkanjärjestäjää Suomessa. Matkapakettien hinnat vaihtelevat aina 2000 eurosta ylöspäin, riippuen matkapaketin sisällöstä. Suomesta ei ole mahdollista lentää suoraan Peruun, joten yleensä lennetään esimerkiksi Espanjan kautta Perun pääkaupunkiin Limaan. Lentohinnat menopaluulipuille ovat noin 1100 eurosta ylöspäin, joten jos opiskelijalle ei ole myönnetty apurahaa, niin voi tämänkin olla osasyynä sille, että vaihtokohde valitaan lähempää Euroopasta.

Suomesta Peruun järjestetyt matkat ovat Limaan, Cuzcoon tai Machu Picchulle ja näihin kohteisiin suurin osa matkailijoista keskittyykin Perun matkallaan. Cuzcon historia inkojen vanhaa pääkaupunkina kiinnostaa matkailijoita ympäri maailmaa niin kuin myös hyvin säilynyt inkakaupunki Machu Picchu. Vaihto-opiskelija, jolla on enemmän aikaa tutustua Peruun kuin keskiverto matkailijalla, saa mahdollisuuden nähdä, kuinka monipuolinen Peru oikeastaan onkaan. Perua voidaan sanoa yhdeksi mielenkiintoisimmista kohteista maailmassa. Perun luonto, kulttuuri ja historia tarjoavat matkailijalle paljon kontrasteja. Perussa voi kokea Amazonin sademetsän kauneuden, mistä löytyy koskemattomaa luontoa, lukuisia eläimiä, kasveja sekä eri heimoja. Toisaalta voi tutustua Andien vuoriston elämään, missä laamat ja alpakat hyppivät ja korkealle vuoristoon kivutessa vastaan tulevat lumihuiput. Perusta löytyy myös vesiharrastuksiin hyvät mahdollisuudet mm. yhdet parhaimmista surffauspaikoista maailmassa. Perulla on paljon antaa niin matkailijalle kuin vaihto-opiskelijallekin. (Ben Box 2011, 20-23.)

3.2 Suomen ja Perun väliset akateemiset suhteet

Suomen ja Perun välinen akateeminen yhteistyö on vielä alkutekijöissään. Peruun matkaa huomattavan paljon vähemmän opiskelijoita kuin esimerkiksi Chileen, Argentiinaan, Brasiliaan tai Väli-Amerikkaan Meksikoon. Vuonna 2008 Peruun lähti 13 vaihto-opiskelijaa Suomesta, kun taas Chileen lähti 49 ja Meksikoon sata suomalaista vaihto-opiskelijaa samana vuonna (CIMO 2009). Perulla ei ole yhteistyökouluja eikä sopimuksia yhtä paljon kuin edellä mainituilla maille Suomessa ja tämä on yksi niistä syistä, miksi Suomen ja Perun välinen opiskelija liikkuvuus on vähäisempää. Peru on kuitenkin mukana North-South-South Higher Education Institution Network Programme -ohjelmassa, joka tarjoaa erittäin hyvät mahdollisuudet opiskelijalle suunnata opiskelemaan kohti Perua.

North-South-South-ohjelma alkoi pilottina vuonna 2004 (North South) ja vuonna 2010 ohjelmassa käynnistyi kolmas ohjelmakausi. N-S-S-ohjelma toteutettiin vuosina 2007-2009 ja ohjelma tukee suomalaisten ja kehitysmaiden korkeakoulujen välisiä yhteistyöhankkeita. Ohjelma keskittyy opiskelija- ja opettajaliikkuvuuden parantamiseen ja tukea hakevat korkeakoulujen muodostamat verkostot. ”Vuosituhattavoitteet (MDGs), joiden päämääränä on vähentää köyhyyttä, ovat Suomen kehityspolitiikan kulmakiviä. N-S-S ohjelma on yhteneväinen köyhyyden vähentämistavoitteiden kanssa, vaikka se ei voikaan tuottaa suoria kehitysvaikutuksia kansallisella tasolla.” (Stenbäck & Billany 2009, 7.)

Suomen ja Perun yhteistyöprojekteista nostettaneen esille N-S-S-ohjelman rahoittama FINPE (Finland-Peru) projekti. FINPE on Turun yliopiston matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan koordinoima Amazon-tutkimusryhmän Peru-kontakteihin perustuva hanke. Tämän hankkeen kautta on opiskelijoita ja opettajia lähtenyt vaihtoon jo vuodesta 2005. Turun yliopiston lisäksi hankkeessa on mukana Universidad Nacional Agraria La Molina (UNALM) ja Universidad Nacional Mayor de San Marcos (UNMSM). Suurin osa Amazon-hankkeen opiskelijoista lähtee tekemään taustatutkimusta graduun ja osallistuu samalla yliopistojen tarjoamille kursseille. Tutkimuksen haastateltavista kuusi opiskelijaa kymmenestä oli osallistunut Amazon hankkeeseen, jonka kautta he olivat lähteneet vaihto-opiskelijaksi Peruun. Oppilaat saivat apurahaa 1200 euroa lentolippuihin ja kuukausiapurahaa 200-400 euroa. (Pia Le Grand 2011.)

4 Vaihto-opiskelu

”Kansainvälinen liikkuvuus on keskeinen osa koulutuksen kansainvälistymiskehitystä. Liikkuvuuden merkitystä korkea-asteella korostavat sille annetut kansalliset tavoitteet korkeakoulujen kansainvälistymisstrategiassa 2009-2015. Kansainvälinen liikkuvuus on myös yksi korkeakoulujen tuloksellisuuden mittareista, jota seurataan opetusministeriön ja korkeakoulujen välisissä tulosneuvotteluissa.” (Garam 2011, 4.)

Vaihto-opiskelu on merkittävä meriitti opiskelijan siirryessä työelämään ja korkeakoulut kilpailevat yhä enemmän vaihtokohteiden tasolla ja määrällä. Nykypäivänä opiskelijan hakiessa korkeakoulupaikkaa Suomessa, on yhä yleisempää ottaa korkeakoulun koulutuksen lisäksi selvää, millaiset mahdollisuudet koulu tarjoaa kansainväliseen liikkuvuuteen. Vuonna 2010 Suomesta lähti 10 123 opiskelijaa ulkomaille vähintään kolmen kuukauden mittaiselle ulkomaanjaksolle, heistä 5311 oli yliopistoista ja 4812 ammattikorkeakouluista (Garam 2011, 6).

Kansainvälinen liikkuvuus on 80-luvulta lähtien institutionalisoitunut yhä enemmän organisoitujen vaihto-ohjelmien kautta tapahtuvaksi vaihdoksi (Garam 2000, 7). 2000-luvulla kansainvälinen liikkuvuus on kasvanut yhä edelleen. Vuonna 2009 yli 65 prosenttia Suomesta lähtevis-

tä opiskelijoista valitsi kohteeksi Euroopan. Tähän on monia syitä, mutta mm. hyvät suhteet yhteistyökouluihin, Erasmus-ohjelma ja lyhyt välimatka Suomeen ovat syitä, jotka ovat hyvä nostaa esille. Euroopan suosio on kuitenkin tasaisesti vähentynyt ja erityisesti Aasian suosio on noussut. Vuonna 2009 kymmenen yleisintä maata kattoi 54 prosenttia kaikesta ulkomaille suuntautuvasta liikkuvuudesta. Näitä maita suosituimmasta alkaen ovat Saksa, Espanja, Britannia, Ruotsi, Ranska, Alankomaat, Yhdysvallat, Thaimaa, Kiina ja Itävalta. (Garam 2011, 11.)

Voidaan kiinnittää huomiota siihen, että listalla ei ole yhtään Latinalaisen Amerikan maata. Ei ole kuitenkaan poissuljettua, että tulevaisuudessa listalta voisi löytyä joku tällä hetkellä suosituimmista Latinalaisen Amerikan vaihto-kohteista Chile, Argentiina tai Brasilia. Aasian suosio vaihtomaana on noussut kovaa vauhtia, mikä kertoo myös siitä, että opiskelijat etsivät yhä enemmän uusia ja autenttisia kokemuksia vaihtovuodeltaan. Euroopan suosio tuskin laskee räjähdysmäisesti vaihtokohteena, koska Euroopan sisäiset vaihto-ohjelmat ovat juurtuneet syvälle Eurooppalaisiin korkeakouluihin, mukaan lukien Suomen korkeakoulujärjestelmän. Se ei kuitenkaan poissulje kaukaisempien ja eksoottisempien maiden suosion kasvua. Suomesta ulkomaille lähtevien opiskelijoiden määrä kasvoi vuodesta 2009 vuoteen 2010 yli 700 opiskelijalla eli hieman alle kymmenellä prosentilla (Garam 2011, 6).

4.1 Kansainvälisen liikkuvuuden käsite

Aluksi on hyvä selventää, että kansainvälisyys ei ole vain ja ainoastaan kansainvälistä liikkuvuutta, mihin se yleensä liitetään. Kansainvälisyys tarkoittaa laajempia verkostoja, mahdollisuuksia kielten opiskeluun, erilaisiin kulttuureihin tutustumista, yhteisiä tutkimushankkeita jne. (Garam 2000, 11). Kansainvälisyydestä voidaan puhua laajemmin, jolloin tarkoitetaan kaikkea toimintaa, mikä edistää kansainvälistä yhteistyötä sekä globalisoitumista (Wende 1997, 19). Kansainvälisyydellä on ollut merkittävä rooli korkeakouluissa aina 1980-luvulta lähtien, jolloin siitä tuli suomalaisen koulutuspolitiikan keskeinen tavoite ja sitä on kehitetty vuosikymmen vuosikymmenen jälkeen hyvin tuloksin (Korkeakoulujen kansainvälisen toiminnan strategia 2001).

Vaihto-opiskelijaksi voidaan kutsua opiskelijaa, joka suorittaa osan tutkinnostaan toisessa valtiossa ja nämä opinnot hyväksytään osaksi oman oppilaitoksen tutkintoa (Teichler & Maiworm 1994, 7). Vaihto-opiskelu ja muu kansainvälinen liikkuvuus voidaan jakaa lyhytkestoiseen sekä pitkäkestoiseen liikkuvuuteen. Pitkäkestoisesta ulkomaan jakso tarkoittaa sitä, että opiskelijan ulkomailla olo aika ylittää kolme kuukautta. Tässä tutkimuksessa kaikkien vaihto-opiskelijoiden kohdalla voimme puhua pitkäkestoisesta ulkomaan jaksosta. Tutkimuksessa keskitytään ainoastaan vaihto-opiskelijoihin, vaikka kansainvälisestä liikkuvuudesta voidaan

puhua myös, kun opiskelija suorittaa harjoittelun ulkomailla, jos se pystytään lukemaan osaksi tutkintoa.

4.2 Miksi opiskelijat suuntaavat ulkomaille

Vuonna 2010 Suomesta lähti 10 123 opiskelijaa opiskelemaan osan tutkinnostaan ulkomaille (Garam 2011, 11). Paljon pohditaan mitkä tekijät vaikuttavat opiskelijoiden motivaatioon suunnata ulkomaille, eikä siihen ole yhtä ainoata vastausta. On selvää, että nykypäivänä opiskelijoilta odotetaan yhä parempaa osaamista globaalissa maailmassa. Työllistymiseen ei välttämättä enää riitä se, että opiskelija on saanut hyvät arvosanat omasta korkeakoulustaan. Sen sijaan työnantajat etsivät henkilöstöä, jolta löytyy kielitaitoa sekä erilaisten kulttuurien tuntemusta. Garam (2000, 34) tutki 876 opiskelijaa vuosina 1998 ja 1999 ja hän selvitti, että vuonna 2000, 40 prosenttia vaihto-opiskelijoista piti työelämän pätevyyttä merkittävänä tekijänä vaihtoon lähdölle.

Opiskelijat lähtevät harvoin ainoastaan tutkinnon perässä ulkomaille, vaikka toki opiskelijat pyrkivätkin saavansa kurssit kokoon jo sen takia, ettei Kansaneläkelaitos peri opintotukia takaisin. Vaihtovuotena opiskelijat voivat laajentaa omia opintojaan ja opiskella erilaisia aineita kuin mitä Suomessa on tarjolla (Taajamo 1999, 32). Korkeakoulujen kansainvälisen opiskelijain vaihdon työryhmän (1989, 48) mukaan vaihto-aika ei saisi pidentää opiskeluaikaa, mutta tämä harvoin valitettavasti onnistuu käytännössä. Usein ulkomaille saavuttaessa vaihtokouluissa kurssit eivät olekaan kovin samanlaisia kuin oma tutkinto vaatii Suomessa ja näin ollen Suomeen palattua on kursseja vaikea saada korvattua.

Kielitaidon kehittäminen on yksi päätekijöistä, joka motivoi opiskelijoita lähtemään ulkomaille. 90 prosenttia opiskelijoista pitää kielitaidon kehittämistä tärkeänä tekijänä lähdölle (Garam 2000, 34). Opiskelijat pitävät myös kulttuurin tuntemusta tärkeänä ja motivoivana tekijänä lähdölle. Nykypäivänä nuoret hakevat yhä erilaisempia kulttuureita ja autenttisempia ympäristöjä, jolloin kontrasti Suomen arkipäivään on vahva.

Ulkomaille lähdetään yksinkertaisesti vain sen takia, että on ”halu lähteä”. Ulkomailla halutaan kokeilla selviytymistä ja saada uusia kokemuksia uudessa ympäristössä. (Taajamo 1999, 32-33.) Opiskelijat, jotka lähtevät vaihtoon ulkomaille uskovat, että he saavat paljon uusia kokemuksia, joita olisi vaikea saada Suomessa. Uusi ja jännittävä kiehtoo ja se on myös tärkein motivoija vaihtoon lähdölle. Garamin (2000, 34) selvityksestä voidaan huomata, että kokemukset olivat opiskelijoille tärkein motivaatiotekijä vaihtoon lähtemiselle, 95 prosenttia opiskelijoista pitivät kokemuksia tärkeänä tekijänä. Suurin osa opiskelijoista onkin sitä mieltä, että ovat kokemuksia rikkaampia vaihtovuoden jälkeen.

4.3 Matkailun työntö- ja vetovoimatekijät

Työntövoimatekijöillä voidaan käsitellä yksilön sisäisiä sosiopsykologisia prosesseja. Nämä tekijät kertovat siitä, miksi yksilö haluaa lähteä lomalle tai matkalle. Vetovoimatekijät voidaan taas puolestaan liittää matkakohteisiin. Tässä tutkimuksessa voimme liittää vetovoimatekijät vaihtokohteisiin. Ne kertovat siitä, miksi yksilö valitsee juuri tietyn maan matka- tai vaihtokohteeseen. (Aho, ym. 1994, 32.)

Vaihto-opiskelu ei suoranaisesti ole matkailua, koska siihen liittyy monta muutakin tekijää kuin matkailu, kuten opiskelu, kielen oppiminen, ja asuminen. Vaihto-opiskelua voidaan kuitenkin tarkastella matkailun teorian näkökulmasta ja on hyvä ottaa huomioon erityisesti työntö- ja vetovoimatekijät. Työntö- ja vetovoimatekijät auttavat jäsentämään syitä siihen, miksi opiskelijat lähtevät vaihto-opiskelijaksi ulkomaille ja miksi he valitsevat juuri kyseisen maan vaihtokohteeseen. Tutkimuksessa on yritetty saada selville vaihto-opiskelijoiden työntövoimatekijöitä ja vastauksia siihen, mikä heitä motivoi lähtemään vaihto-opiskelijaksi. Tutkimuksen kysymysten asettelussa on yritetty selvittää, miksi he valitsivat juuri Perun vaihtomaana? Mitkä ovat Perun vetovoimatekijät? Tämän vuoksi on hyvä avata hieman työntövoima- ja vetovoimatekijöitä käsitteinä, joita voidaan kutsua englanninkielisillä nimillä push/pull factors.

Usein opiskelijat päättävät ensin sen, että he haluavat suunnata vaihtoon ulkomaille ja vasta tämän jälkeen he valitsevat yhden tai useamman kohdemaan. Työntövoimatekijöistä puhuttaessa voidaan puhua motiiveista. Opiskelijan halu päästä ulkomaille syntyy erilaisista motiiveista, joita kaikkia ei välttämättä edes tunnusteta ja niitä on vaikea mitata millään tavoin. Matkustamisen motiiveja voidaan jäsentää monin eri tavoin ja yksi kuuluisimmista on Cromptonin jako kahteen erilaiseen pääryhmään: sosiopsykologisiin ja kulttuurisiin. Sosiopsykologiset motiivit ovat kohderiippumattomia ja kulttuuriset motiivit puolestaan ovat ainakin joltain osin kohdesidonniaisia. (Aho ym. 1994, 33.)

Tutkimuksessa on käytetty pohjana Cromptonin (1979) seitsemän sosiopsykologisen motiivin jakoa opiskelijoiden työntövoimatekijöiden selvittämiseksi. Alle on listattu Cromptonin seitsemän työntövoimatekijää, mutta niitä tarkastellaan vaihto-opiskelun näkökulmasta.

1) Pako ympäristöstä

Halutaan jättää arkielämä taakseen, mikä tuntuu tylsältä ja yksitoikkoiselta. Uudesta vaihtokohteesta etsitään kokemuksia ja kontrasteja Suomeen.

- 2) Itsetutkiskelu ja -arviointi
Matkalle lähdetään etsimään ja arvioimaan itseään, koska uuden ympäristön ja uusien tilanteiden uskotaan kasvattavan persoonaa.
- 3) Rentoutuminen
Vaihtoon lähdetään hakemaan rennompaa elämää ja jätetään Suomen hektinen elämä hetkeksi taakse. Ulkomailla uskotaan elämän olevan kiireetöntä ja monelle voi olla edessä ensimmäinen ajanjakso opiskella ilman osa-aikatöitä.
- 4) Statuksen kohottaminen
Vaihto-opiskelulla haetaan lisää sosiaalista arvostusta. Uskotaan, että on hienoa, jos voi kertoa asuneensa ulkomailla ja tuntevansa toisen kulttuurin sekä kielen. Tätä motiivia harvoin tunnustetaan.
- 5) Mahdollisuus käyttäytyä ilman arkiroolien asettamia rajoitteita
Uskotaan, että ulkomailla voi tehdä asioita, joita arkiympäristössä paheksutaan. Tämä voi opiskelijalle tarkoittaa myös sitä, että hän voi luoda itsestään uuden kuvan, koska uudessa ympäristössä uusien ihmisten kanssa, kenelläkään ei ole opiskelijasta ennakkokäsitystä.
- 6) Perhesiteiden tiivistäminen
Vaihto-opiskeluun tämä motiivi harvoin liittyy. Tutkimuksessa tämä motiivi on jätetty pois, koska kukaan opiskelijoista ei lähtenyt vaihtoon perheensä kanssa.
- 7) Sosiaalisten kontaktien lisääminen
Vaihtoon lähdetään luomaan uusia ihmissuhteita niin paikallisiin kuin muihin vaihto-opiskelijoihin. Opiskelija voi lähteä luomaan uusia verkostoja myös tulevaa työelämää varten.
(Aho ym. 1994, 33-34.)

Vetovoimatekijöistä puolestaan syntyy alueen tai kohteen imago ja tuotokuva eli tässä tutkimuksessa Perun tuotokuva. Vetovoimatekijät ymmärretään usein samaksi kuin houkuttelevat tekijät. Voidaan sanoa, että ne ovat niitä tekijöitä, jotka vaikuttavat yksilön päätöksentekoon. Amerikkalainen Michael Peters on jakanut houkuttelevat tekijät viiteen erilaiseen luokkaan, joita eri valtioilla tai alueilla voi olla. Alle on jäsennelty Petersin viisi erilaista luokkaa, mutta sulkuihin on listattu muutama tyypillinen esimerkki Perun vetovoimatekijöistä, jotta saadaan kuva mistä mielikuva Perusta yleisesti rakentuu. (Aho ym. 1994, 32.)

- 1) Kulttuuri = muinaismuistot, instituutiot, uskonnon erityispiirteet

- (Machu Picchu, intiaanikulttuuri)
- 2) Perinteet = kansalliset juhlat, taiteet, käsityön tuotteet, musiikki, kansanelämä
(Perulainen käsityö esim. Ponchot,)
 - 3) Luonto = eläimistö, kasvisto, uimarannat, luonnonmuodostumat
(Luonnon tarjoamat kontrastit Amazon sademetsästä Andien vuoristoon)
 - 4) Huvitukset = huvipuistot, eläintarhat, urheilutapahtumat, elokuvat
(jalkapallo)
 - 5) Muut houkuttelevat tekijät = ilmasto, kylpylät, ainutlaatuisuudet
(Gastronomia yksi Etelä-Amerikan tunnetuimmista)

Vetovoimatekijät rakentuvat pienistä positiivisista mielikuvista, joita saamme erilaisten viestimien välityksellä. Vaihto-opiskelijoille tärkeitä viestimiä median lisäksi ovat koulu, entiset vaihto-oppilaat ja erilaiset organisaatiot, jotka markkinoivat Perua niin matka- kuin vaihtokohteena. Suomalaisilla opiskelijoilla on harvoin aikaisempia kokemuksia Perusta tai muusta Etelä-Amerikasta, ja tietämys Perua ja sen kulttuuria kohtaan voi olla hyvinkin pieni ennen vaihtoon lähtemistä. Opiskelija kuitenkin tekee tietoisin valinnan valitessaan juuri Perun vaihtokohteeseen ja nämä ennakkokäsitykset ja erilaiset mielikuvat ohjaavat opiskelijaa päätöksenteossa. Kuinka realistisia ovat opiskelijoitten mielikuvat ennen vaihtoon lähtöä, on tietenkin yksilöstä kiinni ja siitä, kuinka hyvin on tietoa saatavilla ennakkoon.

4.4 Turun yliopiston Amazon hanke

Tutkittavista kuusi kymmenestä oli mukana Turun yliopiston Amazon-työryhmässä, joten on hyvä avata hieman Amazon-työryhmän tavoitteita sekä sitä miten heidän vaihto-opiskeleminen eroaa muista tutkittavista opiskelijoista.

”Amazon-työryhmän monitieteinen tutkimus pyrkii dokumentoimaan ja ymmärtämään Amazonian sademetsien ominaispiirteitä ja geologista historiaa. Käynnissä olevien tutkimusten tarkoituksena on mm. selvittää, millä tavoin ympäristöllisten tekijöiden alueellinen ja ajallinen vaihtelu heijastuvat kasvillisuuden rakenteeseen ja lajikoostumukseen sekä eläinten esiintymiseen, ja miten alueen geologinen historia mahdollisesti heijastuu lajien eliömaantieteelliseen levinneisyyteen ja evoluutioon. Perustutkimuksen ohella Amazon-työryhmä tekee myös soveltavaa tutkimusta metsien taloudelliseen käyttöön ja maankäytön suunnitteluun liittyvistä kysymyksistä sekä kehittää kasvilajien määritykseen soveltuvia interaktiivisia työkaluja.” (Tuomisto, Kalliola & Räsänen 2011.)

Amazon-työryhmän opiskelijat ovat tehneet gradua tai alustavaa tutkimusta Perussa ja näin ollen päivittäinen perinteinen opiskeleminen kursseilla on jäänyt vähäiseksi tai sitä ei ole ol-

lut laisinkaan. Nämä opiskelijat ovat kuitenkin olleet vaihto-opiskelijoina eivätkä he kuulu työharjoitteluun laskettaviin opiskelijoihin, joten he ovat yhtä tärkeitä tutkimuksen kannalta kuin ns. perinteisemmän kaavan mukaan opiskelleet vaihto-opiskelijat. Amazon-työryhmän opiskelijat ovat opiskelleet joko Perun pääkaupungissa Limassa, mistä käsin he ovat tehneet graduaan tai he ovat tehneet kenttätyötä Pohjois-Perussa Iquitoksessa, missä osa Amazonin sademetsästä sijaitsee. Suurin osa opiskelijoista on matkustanut Liman sekä Iquitoksen välillä ja ovat tehneet kenttätyötä, sekä lisäksi myös käyneet yliopiston kursseja.

Suurin osa Amazon-työryhmän opiskelijoista osallistui mielellään luennoille, koska niistä sai mahdollisesti uutta materiaalia myös graduja varten, jotka keskittyivät juuri Amazonin sademetsien ominaispiirteisiin sekä geologiseen historiaan. Amazon hanke antaa opiskelijoille harvinaisen mahdollisuuden päästä tutkimaan ja opiskelemaan eksoottiseen paikkaan paikallisten kanssa yhteistyössä.

5 Tutkimusmenetelmät

Tutkimuksessa tavoitteena oli saada lisää tietoa siitä, mikä motivoi suomalaisia opiskelijoita lähtemään Peruun opiskelemaan. Tutkimuksen alaongelmina voidaan pitää mm. miksi Suomesta Peruun lähtee niin pieni joukko opiskelijoita vuosittain? Ovatko opiskelijat olleet tyytyväisiä Perussa vietettyyn vaihtovuoteen? Minkälaiset suhteet opiskelijoilla on Peruun vaihtovuoden jälkeen sekä millä tavalla espanjan kieli vaikuttaa vaihto-opiskelijoiden motiiveihin lähteä Peruun?

Tutkimuksessa käytettiin laadullisen tutkimuksen menetelmää eli kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Laadullinen tutkimusmenetelmä soveltui tarkoitukseen paremmin kuin määrällinen eli kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä, koska otoskoko oli pieni. Laadullisella tutkimuksella ei ole täysin omia metodeja ja sillä tarkoitetaan suurempaa joukkoa erilaisia tulkinnallisia tutkimuskäytäntöjä. Tutkimuksessa ei pyritä tilastollisiin yleistyksiin vaan pyritään ymmärtämään ja analysoimaan teoreettisesti toimintoja ja ilmiöitä esimerkiksi haastattelemalla. (Denzin & Lincoln 1994, 3.)

Laadullisessa tutkimuksessa ei voida jättää huomioimatta sitä seikkaa, että tutkija ei koskaan voi olla täysin objektiivinen. Tutkijan ennako-oletukset sekä tapa ymmärtää niin ympäröivää maailmaa kuin tutkimusongelmaa vaikuttavat enemmän tai vähemmän tutkimukseen. Laadullisessa tutkimuksessa voidaan kuitenkin päästä lähelle sellaisia vastauksia, mihin ei välttämättä määrällisessä tutkimuksessa päästäisi. Laadullinen tutkimus on aina intiimi ja sillä voidaan saavuttaa syvällisiä vastauksia erilaisiin ilmiöihin. Laadullisessa tutkimuksessa on tutkijalla

suuri rooli niin tulosten kuin tutkittavienkin suhteen. Huomioitavaa on myös se, että tutkittavan ajatuksiin ja maailmaan vaikuttaa hänen elämäntilanteensa. (Varto 1992, 26.)

Tämä tutkimus on tehty käyttäen puolistrukturoitua haastattelua, jota voidaan kutsua myös teemahaastatteluksi (Metsämuuronen 2006, 42). Tutkittavaa aihetta ei ole tutkittu paljon, joten tutkimustehtävä oli hyvä jättää mahdollisimman avoimeksi. Puolistrukturoidussa haastattelussa kysymykset esitetään haastateltaville samassa järjestyksessä, mutta heille ei anneta valmiita vastausvaihtoehtoja vaan he saavat vastata omin sanoin (Eskola & Suoranta 1999, 87). Haastattelun runko löytyy työn lopusta (liite1). Haastattelu sopii tilanteisiin, jolloin halutaan saada selville heikosti tiedostettuja asioita: arvostuksia, ihanteita ja perusteluja (Metsämuuronen 2001, 42).

Haastatteluun olin liittänyt myös kaksi kysymystä, jotka olivat strukturoituina ja näin ollen haastateltaville annettiin vastausvaihtoehtoja. Itselläni ei ole henkilökohtaista kokemusta Perussa opiskelemisesta, joten oli hyvä antaa opiskelijoille tilaa avartaa minun näkemystäni. Olin miettinyt haastattelukysymykset etukäteen, mutta silti haastattelu saattoi elää omaa elämäänsä ja näin ollen myös opiskelijoiden näkökulmat tulivat paremmin esille.

Tutkimukset tapahtuivat pääosin haastattelemalla tutkittavia kasvotusten. Haastattelut kestivät noin 20-40 minuuttia. Kasvotusten haastattelin kuutta henkilöä, jotka asuivat Helsingissä ja Turussa. Haastattelupaikoiksi valitsin kahvilat ja yliopiston. Viisi haastattelua neljästä tein paikallisissa kahviloissa, jotka vaikuttivat mukavilta ja tutkittavat voisivat olla mahdollisimman rennossa ympäristössä tuntematta haastattelutilannetta painostavaksi. Kahvila oli onnistunut paikka haastattelulle, koska tutkittavat pystyivät keskustelemaan avoimesti, eikä tutkijan ja tutkittavan roolit olleet niin ilmiselvät. Yksi haastattelu tapahtui Turun Yliopistossa opiskelijan tiukan aikataulun vuoksi. Haastattelu sujui samoin kysymyksiin, mutta hiljaisessa työskentelyhuoneessa tutkittavan sekä tutkijan erot korostuivat. Virallisempi haastattelupaikka antoi hieman turhia paineita niin tutkijalle kuin tutkittavallekin, eikä haastattelu lähtenyt elämään aivan samanlaista elämää kuin kahviloissa tehdyissä haastatteluissa. Joka tapauksessa jokainen haastattelu meni järjestelyiltään vaivattomasti.

Kaksi haastattelua tapahtui virtuaalisesti web-kameran sekä Skype-ohjelman välityksellä. Tämä virtuaalinen haastattelutapa antoi mahdollisuuden tehdä haastattelut, vaikka tutkittavat asuivat haastattelun ajankohtana ulkomailla. Virtuaalihaastattelun ilmapiiri oli yllättävän avoin ja yksi syy tähän on varmasti se, että haastateltavat olivat omissa kodeissaan ja heille tutussa ympäristössä. Lisäksi kaksi haastattelua tapahtui sähköpostin välityksellä, koska tutkittavat asuivat ulkomailla, eikä sopivaa ajankohtaa virtuaalihaastattelulle löytynyt. Sähköposti haastatteluissa tutkittavat antoivat täydentäviä vastauksia kysymyksiin, mutta valitetta-

vasti samanlaista interaktiivisuutta ei tietenkään voitu saavuttaa kuin muissa haastatteluissa. Nämä haastattelut olivat kuitenkin yhtä tärkeitä kuin muutkin haastattelut, mutta täytyy ottaa huomioon, että sähköposti haastatteluihin vastanneilla oli pidempi aika miettiä vastauksia eivätkä vastaukset näin ollen olleet spontaaneja.

5.1 Haastateltavat opiskelijat

Haastateltavat opiskelijat (N = 10) koostuivat kahdesta miehestä ja kahdeksasta naisesta. Heidän ikäjakaumansa on 24-vuotiaasta 30-vuotiaaseen ja vaihdossa Perussa opiskelijat ovat olleet 22-26-vuotiaina. Kaikilla opiskelijoilla oli korkeakoulua ennen ylioppilastutkinto ja kahdeksan heistä oli asunut ennen vaihtovuottaan lyhyempiä tai pidempiä ajanjaksoja ulkomailla. Ulkomailla opiskelijat olivat ennen Perun vaihtovuotta joko opiskelleet, olleet töissä tai muuttaneet vanhempiensa mukana. Opiskelijoiden joukko koostui Turun yliopiston, Turun Kauppateiden, Teknillisen korkeakoulun, Åbo Akademin ja Haaga-Helian opiskelijoista. Turun yliopistossa opiskeli tai opiskelee kuusi opiskelijoista ja muista korkeakouluista oli kustakin yksi opiskelija. Toimeksiantaja Suomen Perun suurlähetystö antoi 20 opiskelijan sähköpostiosoitteet, jotka olivat tai ovat tällä hetkellä opiskelemassa Perussa vaihto-opiskelijana. Lähestyin kyseistä joukkoa sähköpostitse ja tutkittavat kymmenen opiskelijaa suostuivat mielellään haastateltaviksi.

Opiskelijoiden vaihdon ajankohta vaihteli vuodesta 2005 vuoteen 2011. Yksi opiskelijoista oli haastattelun ajankohtana vielä Perussa opiskelemassa, kun taas toinen oli ollut vaihdossa vuonna 2005 eli noin kuusi vuotta sitten. Tämä on hyvä ottaa huomioon tutkimustuloksissa, koska mielikuvat vaihdon aikana ja kuusi vuotta sen jälkeen muuttuvat huomattavasti. Tutkijana pidän tätä kuitenkin tutkimuksen rikkautena, koska näin ollen tutkimus saa erilaisia näkökulmia. Korkeakoulut, erilaiset vaihto-ohjelmat ja itse Peru maana on muuttunut kuuden vuoden aikana huimasti, joten tutkimus saa hieman näkökulmaa siihen, miten Suomen ja Perun välinen akateeminen vaihto on kehittynyt eteenpäin vuosien aikana. Esimerkkinä voimme sanoa, että vuonna 2005 Suomesta Peruun suuntasi 11 opiskelijaa, kun taas vuonna 2008 opiskelijoita oli 13, joten paljon muutosta ei ole tapahtunut neljän vuoden aikana (CIMO 2009, 4). Eri aikaan vaihtovuoden suorittaneilta tutkittavilta voidaan saada vastauksia siihen, mitä täytyisi tehdä, jotta opiskelijamäärä nousisi. Mielenkiintoista on myös se, että ovatko kehitysideat tällä hetkellä samat kuin mitä ne olivat kuusi vuotta sitten.

Tutkittavat voidaan jakaa kahteen ryhmään opiskelijoita. Ensimmäiseen ryhmään kuuluvat opiskelijat, jotka opiskelivat pääsääntöisesti kursseja Perulaisessa yliopistossa ja näin keräsivät opintopisteensä vaihtovuodelta. Toiseen ryhmään sen sijaan kuuluivat opiskelijat, jotka tekivät vaihtovuoden aikana tutkimusta gradua varten Amazon hankkeessa.

5.2 Aineiston analysointi ja arviointi

Tutkimuksen analysoinnin aloitin litteroimalla tekstin, jotta haastatteluita olisi helpompi purkaa. Usein lähdetään siitä, että kaikki haastatteluiden sisältö on yhtä tärkeätä, mutta on hyvä lähteä liikkeelle sellaisista yksityiskohdista, jotka ensiksi kiinnittävät huomion. Haastattelun litteroimisen jälkeen etsin yhteneväisyyksiä vastauksista ja pohdin miten vastaukset erosivat omista ennakkokäsityksistäni. Litteroimisen jälkeen kirjoitin kahden strukturoidun kysymyksen vastaukset Exceliin, jotta niistä sai tehtyä taulukot, mistä on helpompi vertailla vastauksia.

Monien mielestä työläintä haastattelumenetelmässä on litterointi, koska se vie paljon aikaa (Hirsjärvi & Hurme 2004, 140). Litteroimiseen en käyttänyt erityistä litterointi tekstianalyysiohjelmaa vain kirjoitin haastattelut nauhurilta puhtaaksi tekstiksi kysymys kerrallaan. En kuitenkaan kokenut litteroimista liian työläänä ja koin sen tarpeelliseksi tutkimuksen analysoinnin kannalta. Litteroimiseen käytin noin kaksi päivää, jolloin ensin litteroin haastattelut ja tämän jälkeen luokittelin vastaukset kysymysten alle. Litterointi auttoi minua tutkijana tulemaan tutuksi aineiston kanssa ja näin aineistosta pystyi nostamaan mielenkiintoisia kysymyksiä sekä koostettua opinnäytetyön aineiston teoreettisen pohjan.

Laatu ja luotettavuus ovat riippuvaisia toisistaan (Hirsjärvi & Hurme 2004, 185). Laadukkuutta voidaan parantaa etukäteen sillä, että tehdään hyvä haastattelurunko. Kokeilin haastattelurunkoa kahdella ihmisellä ennen itse haastatteluita ja he ymmärsivät kysymykset, joten en nähnyt tarvetta muokata haastattelurunkoa. Haastattelukoulutusta en ollut käynyt ennen tutkimusta, jos olisin käynyt haastattelukoulutuksen ennen haastatteluja, olisi lopputulos voinut olla parempi. Teknisen puolen varmistin sillä, että otin mukaan nauhurin lisäksi myös älypuhelimien ja olin kokeillut kuinka hyvin puhe tallentuu niinkin meluisassa paikassa kuin kahvilassa. Tekninen puoli toimikin tutkimuksen aikana erinomaisesti. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 184.)

Reliaabeliuden ja validiuden käsitteitä tarkastellessa on hyvä ottaa huomioon, että ne ovat kehitetty kvantitatiivisen tutkimuksen käsittelyyn kvalitatiivisen tutkimuksen sijaan. Näillä kyseisillä käsitteillä on tarkoitus päästä käsiksi objektiiviseen totuuteen, jota kvantitatiivisessä tutkimuksessa on lähes mahdotonta saavuttaa, koska tutkijan käsitys ympäröivästä maailmasta vaikuttaa tavalla tai toisella tutkimustuloksiin. Reliaabeliudella tarkoitetaan sitä, että tutkimus voidaan toistaa eri tutkijan toimesta ja silti tutkimustulokset ovat samat. Validius kertoo puolestaan siitä, onko tutkimuksessa tutkittu sitä mitä on tarkoitus ollut tutkia. Nykypäivänä puhutaankin jo siitä, että nämä käsitteet tulisi jättää kvalitatiivisen tutkimuksen ulkopuolelle, mutta tutkimustuloksia tulee kuitenkin pystyä mittaamaan jollain pätevällä tavalla. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 185-187.)

Haastateltavia oli tässä tutkimuksessa kymmenen, joten voidaan sanoa, että tutkimustulokset ovat suuntaa antavia, mutta niistä ei voida tehdä yleistyksiä. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa otosjoukko on kuitenkin yleensä pieni verrattuna kvantitatiiviseen tutkimukseen ja pienemmästäkin aineistosta voidaan tehdä yleistyksiä. Luotettavuutta voidaan määritellä myös sillä, että samaan tutkimustulokseen päästään käyttämällä eri tutkimusmenetelmää. Jos tämä tutkimus olisi toteutettu käyttämällä kvantitatiivista tutkimusmenetelmää ja haastatteluiden sijaan olisi vastattu vain kyselylomakkeen avulla, niin tutkimustulokset olisivat voineet jäädä pintapuolisemmiksi. Toisaalta, jos tutkimuksessa olisi käytetty syvähaastattelua, niin olisi voinut saada vieläkin syvällisempää informaatiota. Samantyyppisiin tutkimustuloksiin päädyttiin kuitenkin luultavasti, vaikka käytettäisiin eri tutkimusmenetelmää kuin puolistrukturoitu haastattelu. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 185-187.)

Tutkijan persoonallisuus, mielenkiinto aihetta kohtaan ja läsnäolo vaikuttavat aina jollain tavalla tutkimustuloksiin. Itse olen ollut Latinalaisessa Amerikassa Chilessä vaihto-opiskelijana ja tämä varmasti vaikuttaa jollain tapaa ennakkokäsityksiini ja haastatteluun. En kuitenkaan ole ollut Perussa varsinaisesti vaihto-opiskelijana, joten minun oli helpompi säilyttää objektiivinen näkökulma. Tutkijana haluan kuitenkin ajatella, että kokemukseni Latinalaisessa Amerikassa rikastutti tutkimusta sen sijaan, että se olisi ollut haittana tutkimukselle. Luultavasti haastateltavien oli helpompi puhua minulle, koska jaoimme tavalla tai toisella kaikille yhteisen asian.

Vastauksia tarkastellessa voidaan havaita pientä hajontaa, joka johtuu siitä, että kuusi opiskelijoista oli mukana Turun yliopiston Amazon-hankkeessa, jolloin näiden opiskelijoiden kokemukset Perussa opiskelusta ovat olleet erilaiset kuin muiden korkeakoulujen kautta vaihdossa olleiden opiskelijoiden kokemukset. Motivaatiotekijöitä tutkittaessa vastaukset olivat suhteellisen yhteneväiset, mutta Turun yliopistolla Peru vaihtokohteenä on ollut Amazon-hankkeen vuoksi huomattavasti enemmän esillä kuin muilla korkeakouluilla.

6 Motivaatiotekijät

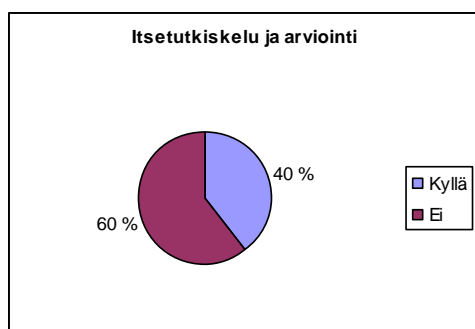
Tutkimuksessa oli mukana kaksi strukturoitua kysymystä, joilla yritettiin selvittää, miksi nämä vastaajat ovat lähteneet ylipäänsä vaihtoon. Strukturoitujen kysymysten jälkeen selvitettiin puolistrukturoiduilla avoimilla kysymyksillä, miksi he ovat lähteneet juuri Peruun vaihtoon. Tuloksia tulkittaessa on hyvä huomioda, että yhtä haastateltavaa lukuun ottamatta kaikki ovat jo olleet vaihdossa ja vastaukset ovat varmasti erilaisia kuin ne olisivat olleet ennen vaihtoa.

Aikaisemmin tutkimuksessa esiteltiin Cromptonin seitsemän sosiopsykologista motiivia, jotka toimivat matkailun työntövoimatekijöinä. Tutkijana sovelsin tätä teoriaa vaihto-opiskelun tutkimiseen, koska kyseiset matkailun työntövoimatekijät ovat verrattavissa vaihto-opiskelun työntövoimatekijöihin. Seuraavaksi esitellään kuusi taulukkoa Cromptonin teorian pohjalta. Yksi seitsemästä motiivista (perhesiteiden tiivistäminen) on jätetty tutkimuksen ulkopuolelle, koska se ei soveltunut vaihto-opiskelun motiiveihin. Opiskelijoilta on kysytty ovatko seuraavat sosiopsykologiset motiivit olleet osasyynä vaihtoon lähtemiselle, joihin opiskelijat ovat saaneet vastata kyllä ja ei vastauksin.

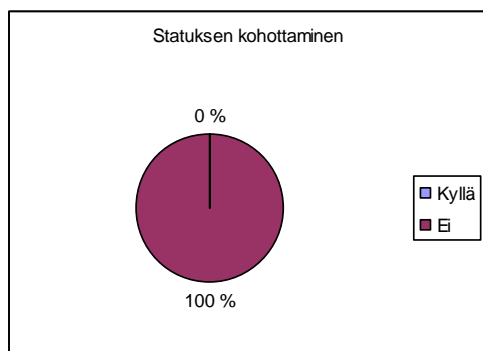
Kuvio 1. Pako arkiympäristöstä

Yllä olevasta kuviosta voidaan päätellä, että vastaajista 60 prosenttia piti osasyynä vaihtoon lähdölle pakoa arkiympäristöstä.

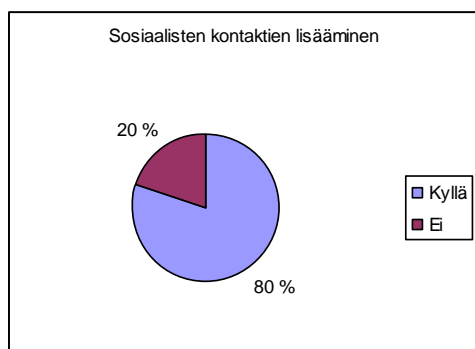
Kuvio 2. Itsetutkiskelu ja arviointi

Yllä olevasta kuviosta voidaan huomata, että itsetutkiskelu ja arviointi motivoi vastaajista vain alle puolta. 40 prosenttia vastaajista piti tätä kuitenkin osasyynä vaihtoon lähdölle.

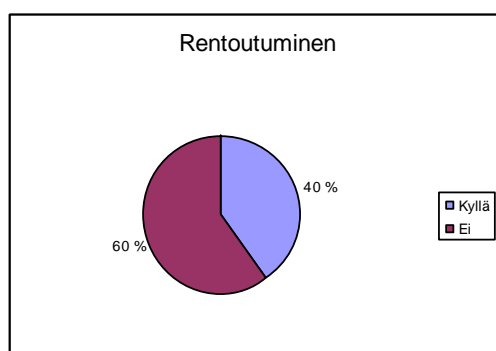
Kuvio 3 Statuksen kohottaminen

Statuksen kohottaminen ei ole ollut yhdenkään opiskelijan osasyä vaihtoon lähdölle, mutta otetaan huomioon, että se on motiivi, jota harva myöntäisi ääneen, vaikka se motivoisikin opiskelijaa.

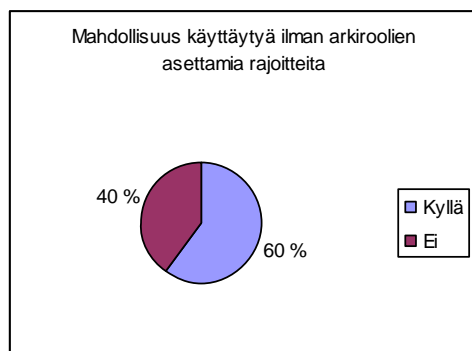
Kuvio 4. Sosiaalisten kontaktien lisääminen

Cromptonin motiiveista sosiaalisten kontaktien lisääminen on noussut tärkeimmäksi. Vastaa- jista 80 prosenttia pitää tätä tärkeänä tekijänä vaihtoon lähdölle.

Kuvio 5. Rentoutuminen

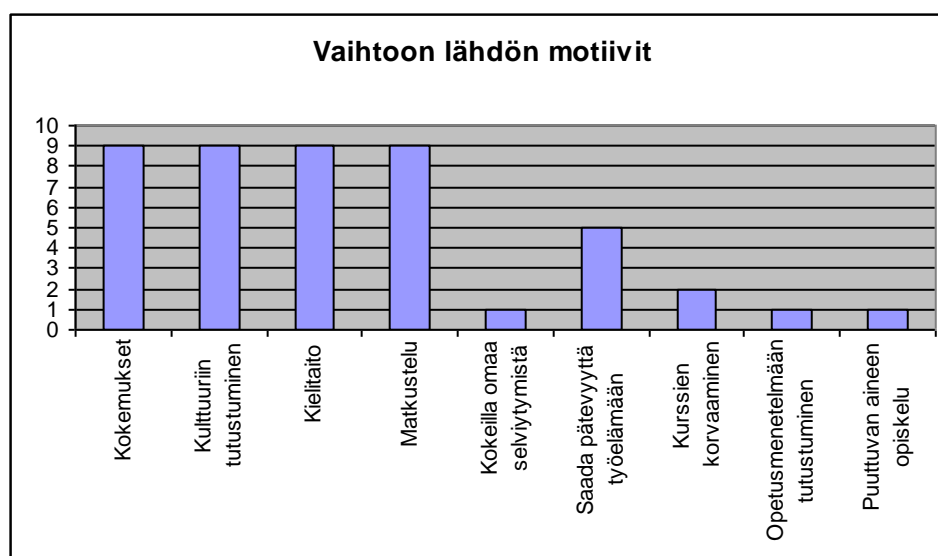
40 prosenttia vastaajista uskoo, että vaihtovuotena on mahdollisuus rentoutua ja 40 prosent- tia pitää tätä yhtenä motivoivana tekijänä vaihtoon lähdölle.

Kuvio 6. Mahdollisuus käyttäytyä ilman arkiroolien asettamia rajoitteita

Osa vastaajista näkee vaihdon mahdollisuutena käyttäytyä ilman arkiroolien asettamia rajoitteita, mikä myös motivoi 60 prosenttia vastaajista lähtemään vaihtoon.

Tässä Cromptonin teoriassa jää kuitenkin opiskelu täysin huomioimatta, joten toinen strukturoitu kysymys opiskelijoiden motiiveista vaihtoon lähdölle on keskitetty enemmän juuri vaihto-opiskelun näkökulmaan. Alla oleva kuvio on jaettu yhdeksään eri motiiviin, jotka ovat yleisimpiä motiiveita vaihtoon lähdölle. Opiskelijoilta on kysytty, kuinka tärkeänä he pitävät kyseisiä tekijöitä vaihtoon lähdölle.

Kuvio 7. Vaihtoon lähdön motiivit

Voidaan huomata, että eniten motivoivat tekijät eivät liity suoranaisesti opiskeluun vaan kulttuuriin, kokemuksiin, kielitaitoon sekä matkusteluun. Näiden tekijöiden ollessa tärkeimpiä on maalla ja sen markkinoinnilla myös paljon vaikutusta siihen mihin opiskelija matkaa vaihtoon. Toki opiskelijan tietämyksellä sekä ennakkokäsityksillä on myös iso rooli, kun vaihtokohdetta

päätetään. Opiskelija ei kuitenkaan tutkimuksen mukaan valitse vaihtokohdetta korkeakoulun perusteella niin usein kuin kohteen luonteen perusteella. 90 prosenttia tutkimuksen opiskelijoista sanoo kulttuuriin tutustumisen olevan yksi vaihtoon lähdön motiiveista, joten kulttuurin täytyy tällöin houkutellessa opiskelijaa.

6.1 Perun vetovoimatekijät

Tutkittavista suurin osa oli Amazon-projektissa, jota tutkimuksen aloittaessani en tiennyt. Tämä ei kuitenkaan tutkimusta haitannut, mutta huomioitavaa on, että nämä opiskelijat ovat voineet valita Perun vaihtokohteeksi eri syistä kuin muut ns. normaalin vaihto-ohjelman kautta opiskelemissa olleet opiskelijat. Amazon projektiin on houkutellettu erikoisen projektin lisäksi hyvät apurahat sekä mahdollisuus tehdä gradua ulkomailla. Se ei lue pois sitä mahdollisuutta, että opiskelijat ovat olleet kiinnostuneita Perusta maana, mutta tutkimuksen edetessä selvisi, että joissain tapauksissa eivät opiskelijat olleet valinneet Perua kohteekseen maan kulttuurin, kielen ja muiden vetovoimatekijöiden vuoksi vain tarttuneet hyvään mahdollisuuden lähteä tekemään gradua muualle kuin Suomeen apurahan auttaessa. Seuraavista vastaajien lainauksista käy hyvin ilmi se, kuinka Peru ei ole välttämättä ollut ensisijaisena vaihtokohteena. Lainauksissa ei käytetty vastaajien oikeita nimiä, koska haastattelut on tehty anonyymeina vastaajien toivomuksena.

”Rehellinen jos olen, niin en halunnut tehdä Suomessa gradua, koska olisi täytynyt tehdä arkistogradu. Halusin siis lähteä jonnekin muualle kuin Suomeen. Sitten katsoin, että minne voisi lähteä vaihtoon, vaikka minua ei aikaisemmin kiinnostanut lähteä vaihtoon yhtään jostain syystä, koska olin ollut jo vaihdossa. Halusin muualta gradun ja huomasin, että siinä (Amazon) oli älyttömän hyvä apuraha. Se oli selkeästi parempi apuraha kuin muut, koska sillä sai helposti katettua lentoliputkin ja jäi elämiseenkin rahaa. Aikaisemmin en ollut kiinnostunut Perusta, inkoista, ponchoista jne., mutta toisin kävi, kun sinne meni. Mulla ei ollut mitään etukäteisodotuksia.” (Opiskelija 1.)

”Mielenkiintoinen graduaihe eksoottisessa kohteessa. TY:n laitoksella sattui olemaan pitkäaikaisia projekteja Perussa. Eli en varsinaisesti valinnut Perua, kunhan tartuin tilaisuuteen.” (Opiskelija 2.)

Usein Peruun suuntaavat vaihto-opiskelijat ovat halunneet lähteä ylipäänsä Latinalaiseen Amerikkaan, mikä on kulttuurin sekä sijainnin vuoksi kiehtonut. Tämän jälkeen on ollut vaihtokohde paljolti kiinni siitä, missä päin Latinalaista Amerikkaa oman koulun yhteistyökoulut sijaitsevat. Tällöin voidaan sanoa, että Peru ei ole ollut välttämättä ensisijainen vaihtokohde

vaan vaihtokohteeksi on puolestaan valittu Latinalainen Amerikka, joka käy ilmi esimerkiksi seuraavasta lainauksesta.

”Olin opiskellut Suomessa lukiossa ja yliopistossa useamman vuoden espanjaa, halusin parantaa ja kehittää kielitaitoani ja todella oppia käyttämään kieltä. Latinalainen Amerikka oli kiehtonut minua pitkään, joten halusin nimenomaan sinne, en Espanjaan. Turun yo:n matemaattisluonnontieteellisellä tiedekunnalla oli loistava North-South-South-vaihto-ohjelma, jonka kautta hakeminen ja lähteminen oli mahdollista ja helppoa. Kyseisessä ohjelmassa vaihto oli nimenomaan Peruun.” (Opiskelija 3.)

”Päätin, että lähdän Freemoverina jonnekin kauas, missä puhutaan espanjaa. Lähettelin mailia eri yliopistoihin ympäri Latinalaista Amerikkaa ja Liman yliopisto Perussa oli ensimmäinen joka minulle vastasi. Näin ollen olen täällä ja erittäin tyytyväinen valintaani.” (Opiskelija 4.)

6.2 Peru elää muistoissa vaihtovuoden jälkeen

Vaikka opiskelijat eivät ole yleensä valinneet ainoastaan Perua vaihtokohteekseen vaan muutamien eri maan Latinalaisesta Amerikasta, niin silti opiskelijat ovat olleet erittäin tyytyväisiä Perussa vietettyyn vuoteen ja suhde Peruun on monilla kestänyt vielä vuosien jälkeenkin. Ennen vaihtoa opiskelijoilla ei ollut kovin paljon tietämystä Perusta maana ja vaihtokohde olisi voinut olla yhtä hyvin niin Argentiina, Chile kuin Brasiliakin, mutta vaihdon jälkeen opiskelijat pystyvät kertomaan piirteitä, jotka tekevät juuri Perusta erityisen. Alla on vastaajien kommentteja Perusta.

”Perussa on aivan uskomaton luonto (sademetsä, vuoristo ja rannikko). Mielestäni perulaiset ovat rauhallisempaa kansaa muihin verrattuna. Ihmiset ovat todella mukavia ja auttavaisia.” (Opiskelija 1.)

”Perulaiset on tosi samantyyppisiä kuin suomalaiset. Ne ovat nöyriä ja ne ovat aina tosi innoissaan, jos ne menestyvät jossain, koska ne harvoin menestyy missään. Tuntui, että siellä oli kotona, kun siellä ei ole niin voimakasta kansallistunnetta vaan samantyyppistä kuin Suomessa. Andien ihmiset ovat ujoja ja hieman sisäänpäin kääntyneitä, mikä oli kiva huomata, ettei olla niin avoimia ja kovia puhumaan.” (Opiskelija 7.)

”Peru on vielä hiljattain kärsinyt maata erilleen repineestä terrorismista, mikä edelleen näkyy yhteiskunnassa ja sen ihmisissä. Perulaisen on vaikea luottaa toiseen perulaiseen ja välillä on aistittavissa tietynlaista pelkoa, mitä ei muualla välttämättä koe. Peru on monella tapaa todella monimuotoinen maa. Diversiteetti niin luonnon, kansojen kuin ruokakulttuurin osalta

on mittaamaton. Maassa on runsaasti alueellisia eroja rannikon, vuoriston ja viidakon muodostaessa kolme suurta kulttuuri- ja luonnonmaantieteellistä kokonaisuutta.” (Opiskelija 5.)

Tutkimuksessa yhdeksän kymmenestä opiskelijasta voisi muuttaa Peruun työn perässä, jos mahdollisuus tarjottaisiin ja kolme heistä onkin asunut tai asuu edelleen Perussa vaihtovuoden jälkeen joko työn tai puolison vuoksi. Kaikki kymmenen opiskelijaa työskentelee tai haluaisivat työskennellä tulevaisuudessa kansainvälisessä yrityksessä, missä ulkomaanvaihto olisi mahdollista. Tästä voidaan päätellä, että Perussa vietetty vaihtovuosi on kannustanut opiskelijoita jatkamaan työskentelyä kansainvälisessä ympäristössä, ei ainakaan vähentänyt motivaatiota kansainväliseen työskentelyyn.

Opiskelijoista kolme on ollut töissä Suomen Perun suurlähetystössä Limassa ja yksi heistä on jatkanut perulaisen kihlattunsa kanssa omaa yritystään Limassa.

”Vaihtovuoden jälkeen kävin Suomessa valmistumassa, jonka jälkeen menin työelämänvalmennettavaksi Suomen suurlähetystöön Limaan. Nyt meillä on kihlattuni kanssa suomalainen yritys, joka toimii Perussa. Teemme suomalaisille puhtaasti teknologia-alan yrityksille markkinaselvityksiä Perusta ja edustamme suomalaisia yrityksiä Perussa. Minulla on paljon perulaisia ystäviä vaihtovuoden ajalta.” (Opiskelija 9.)

Kaikilla opiskelijoilla on vielä tälläkin hetkellä ystäviä vaihtovuoden ajalta, joihin he pitävät yhteyttä lähinnä sosiaalisen median avulla, mutta suurin osa opiskelijoista on käynyt vaihtovuoden jälkeen myös lomamatkalla Perussa. Amazon ryhmästä kolme on ollut tiiviisti tekemisissä Peruun gradun ja gradua seuranneiden töiden vuoksi. Tällä hetkellä Amazon-ohjelma on kestänyt 30 vuotta ja levinnyt moneen tiedekuntaan. Rahoituksesta riippuen tutkimuksia jatketaan eteenpäin yhteistyössä perulaisten kanssa. Suomessa voi olla paljon hyötyä Perussa saamastaan työkokemuksesta.

”Valmistuin vuosi sitten ja olin puolitoistavuotta töissä semmoisessa yrityksessä, joka on perustettu juuri tähän Peru yhteistyöhön. Nyt olen suuntautunut erilaisiin tehtäviin, mutta vaihtokokemus auttoi pääsemään edelliseen yritykseen. Ilman sitä en olisi saanut sitä paikkaa.” (Opiskelija 8.)

Kaksi opiskelijoista on ollut tekemisissä myös Suomeen tulleiden perulaisten vaihtoopiskelijoiden kanssa. Perulaisia vaihto-opiskelijoita saapui vuonna 2007 10 opiskelijaa ja vuonna 2008 viisi opiskelijaa, joten puhutaan suhteellisen samankokoisista luvuista kuin Suomesta suuntaa Peruun vaihto-opiskelijoita. Perun suurlähetystön kanssa yhteistyötä ei ole tehnyt kuin yksi opiskelijoista.

Opiskelijat eivät olleet tekemisissä muiden Suomen ja Perun välisten seurojen kanssa Suomessa, mutta ns. Suomi-Peru ystävyysseuraa ei ole saatavillakaan. Erilaisia tapahtumia niin taiteeseen, gastronomiaan, musiikkiin kuin muuhun kulttuuriin liittyen järjestetään ympäri Suomea erilaisten organisaatioiden järjestämänä. Esimerkkinä voidaan mainita Peru-2000 vuotta hopeataidetta -näyttely vuonna 2008, Helsingin Sinebrychoffin museossa, jonka oli järjestänyt Perun suurlähetystö (Peruembassy). Peruun liittyviä tapahtumia, jotka antaisivat mielenkiintoisella tavalla suomalaisille opiskelijoille kuin muillekin kansalaisille tietoa Perusta, on saatavilla kuitenkin suhteellisen vähän. Opiskelijat olisivat mielellään mukana erilaisissa projekteissa Peruun liittyen, jotta pääsisi mahdollisesti käyttämään tietämystään ja kielitaitoaan, mutta jos oma korkeakoulu tai muu taho ei tarjoa erityisiä projekteja niin tietämys jää helposti vaille käyttöä.

6.3 Espanjan kielen vaikutus vaihtokohteen valinnassa

Espanjan kielen suosio on kasvanut tasaiseen tahtiin jo monta vuotta ja syksyisin aikuisopiston, työväenopiston ja muiden maksullisten espanjan kurssien paikat ovat tiukalla. Espanja on yksi maailman puhutuimmista kielistä ja sitä puhuu äidinkielenään noin 400 miljoonaa ihmistä. Tämän lisäksi noin satamiljoonaa ihmistä puhuu espanjaa toisena äidinkielenä ja luku kasvaa tasaista vauhtia. Mainittakoon vielä, että Espanja on yksi YK:n virallisista kielistä. (Suomi-Espanja Seura ry.)

Voidaan sanoa siis, että espanjan kieltä ei opiskella pelkästään lomamatkojen vuoksi vain myös kansainvälisen työelämän vuoksi. Vuonna 2000 Eurobarometrin mukaan espanjan kieli oli neljänneksi hyödyllisin kieli osata EU-maissa (Suomen työelämässä tarvitsemat tiedot). Talouselämä lehti teetti tutkimuksen vuonna 2006, jossa kysyttiin 40:n suurimpiin kuuluvan yrityksen henkilöstön kehittämisestä vastaavalta johtajalta, mitä vaaditaan uusilta huippuosaaajilta. Kyseisessä tutkimuksessa on kysytty, että mitä kieliä täytyy osata ja espanjan kieli on viiden tärkeimmän kielen joukossa. (Vihma 2006.) Nykyään on mahdollista aloittaa espanjan kielen opiskelu yhä varhaisemmassa vaiheessa, hyvänä esimerkkinä toimii Myllytullin ala-aste Oulussa, missä on mahdollisuus aloittaa espanjan opiskelu jo ala-asteella A2-kielenä (Mommo 2003).

Tutkimuksessa haastateltavat pitivät espanjan kielen opiskelua erittäin tärkeänä ja kokivat sen enemmän mahdollisuutena oppia uusi kieli kuin, että se olisi ollut uhkatekijä. Osa haastateltavista totesi kuitenkin, että opiskeleminen oli välillä haastavaa espanjaksi, mutta palkitsevaa. Haastateltavista kuusi osasi vähintään espanjan kielen perusteet ja neljä heistä ei tun-

tenut osaavansa espanjaa ennen Peruun lähtöä. Kaikilla haastateltavilla opetus oli espanjaksi, eikä tällä hetkellä ole vaihtoehtoa lähteä Suomesta Peruun yhteistyökorkeakouluun, jossa opetus olisi täysin englanniksi. Tämä vaikuttaa negatiivisella tavalla myös Peruun suuntautuvaan vaihto-opiskelijoiden lähtijämäärään. Toisaalta espanjan kielen suosion kasvu kasvattaa vaihto-opiskelijoiden motivaatiota suunnata maihin, joissa äidinkielenä on espanjan kieli ja näin ollen Peru voi saada tulevaisuudessa osansa kielen suosion kasvusta.

7 Kehitysehdotuksia

Vuonna 2008 Peruun lähti vain 13 suomalaista opiskelijaa vaihtoon, mikä on 77 opiskelijaa vähemmän kuin Meksikoon ja 34 opiskelijaa vähemmän kuin mitä Argentiinaan lähti samaisena vuonna (CIMO 2009). Tutkimuksessa on jo selvinnyt, että haastateltavista suurin osa piti Latiinalaista Amerikkaa ensisijaisena vaihtokohteena sen sijaan, että Peru olisi ollut ainut suosikki vaihtokohde. Haastateltavat olivat kuitenkin sitä mieltä, että Peru oli erittäin hyvä vaihtokohde ja ihmettelivät miksi sinne lähtee opiskelemaan niin vähän suomalaisia. Tutkimuksen yhdeksi tavoitteeksi muodostui saada vastauksia tälle ja pohtia kehitysehdotuksia, joilla Perun suosio vaihtokohteena saataisiin kasvamaan.

Suurimmaksi ongelmaksi nousi informaation puute. Ainoastaan Turun yliopistolla oli markkinoitu Perua vaihtokohteena Amazon-työryhmän toimesta ja tämä on loogista, koska Turun yliopistolla on yhteistyöhanke paikallisten korkeakoulujen ja muiden toimijoiden kanssa. Muissa korkeakouluissa opiskelijat eivät olleet saaneet informaatiota Perusta laisinkaan ennen kuin olivat valinneet Perun vaihtokohteekseen ja tämänkin jälkeen informaation saanti jäi lähinnä opiskelijoiden itse etsittäväksi kirjojen ja internetin avulla.

Opiskelijat eivät olleet huomanneet Perun markkinointia millään tavalla korkeakouluissa tai muissa tilanteissa ja tämä vaikuttaa oleellisesti siihen, kuinka paljon opiskelijoita lähtee Peruun opiskelemaan. Markkinointia toivottiin juuri korkeakouluihin, jolloin tietoa voisi saada Perusta maana, mutta yhteistyökorkeakouluista, mihin olisi mahdollisuus lähteä opiskelemaan. Opiskelijat, jotka olivat jo olleet Perussa opiskelemissa, nähtiin tärkeinä markkinointikanavina Perulle. Markkinointia voitaisiin lisätä kansainvälisiin päiviin ja muihin sopiviin tilaisuuksiin. Toki korkeakouluista voisi olla saatavilla informaatiota yleisiltä oleskelupaikoilta tai ainakin tietoa siitä, mistä opiskelija voi informaatiota hakea. Perun kaukaisen sijainnin vuoksi suomalaiset eivät tunne Perun kulttuuria, historiaa ja maantiedettä kovin hyvin ja tämän takia informaation saatavuus nousee erittäin tärkeäksi tekijäksi silloin, kun opiskelija päättää vaihtokohdettaan.

Haastateltavat toivoivat saavansa enemmän tietoa käytännönasioista ennen Peruun lähtemistä. Matkaoppaista ei välttämättä löydy tietoa mistä etsiä asuntoa, minkälaiset kustannukset elämisestä koituu, miten julkinen liikenne toimii puhumattakaan byrokratiasta, joka on vastassa Peruun saavuttaessa. Turun yliopisto on koonnut laajan informaatio paketin, joka keskittyy Perun yleisen ilmaan lisäksi juuri näihin asioihin, joita tarvitsee sinne muuttaessa. Perun suurlähetystö on harkinnut tekevänsä samantyyppisen informaatio paketin, jonka suurlähetystö voisi antaa kaikille opiskelijoille viisumia haettaessa. Otin yhteyttä Turun yliopiston Amazon-työryhmään ja työryhmä mielellään jakaa tiedot Perun suurlähetystön kanssa, jotta saataisiin tarpeeksi informaatiota kaikille Peruun suuntaaville vaihto-opiskelijoille, mikä auttaa opiskelijoita luomaan realistista mielikuvaa siitä, mikä odottaa toisella puolen maailmaa. Kunnollinen informaatio ennen matkaan lähtöä auttaa lievittämään mahdollista kulttuurishokkia opiskelijalla.

Jos tutkittaisiin kaikkia vaihto-opiskelijoita Suomessa ja heidän valitsemisperusteitaan vaihtokohteelle niin voidaan olettaa, että esiin nousisi yhtenä tekijänä englannin kieli. Tällä hetkellä Suomen yhteistyökorkeakouluissa Perussa ei ole mahdollisuutta opiskella täysin englanniksi. Monet opiskelijat oppivat espanjan kielen vasta vaihtokohteessa, mutta opiskelu espanjaksi voi tuottaa paljon lisätyötä, jota kaikki eivät välttämättä toivo vaihtokohteeltaan. Jos opiskelija on päättänyt lähteä ulkomaille opiskelemaan, mutta hänellä ei ole erityistä halua oppia espanjaa, hän todennäköisesti valitsee korkeakoulun, jossa on mahdollisuus opiskella englanniksi. Meksikossa puolestaan on yhteistyökorkeakouluja, joissa opetus on englanniksi, mikä varmasti vaikuttaa siihen, että sinne lähti vuonna 2008 sata suomalaista opiskelijaa vaihtoon. Perun suurena vetovoimatekijänä pidettäisiin englanninkielistä opiskelumahdollisuutta, jolloin espanjaa voisi lukea sivuaineena.

8 Yhteenveto ja johtopäätökset

Haastateltavia oli pieni joukko, kymmenen opiskelijaa, minkä vuoksi voidaan sanoa, että tulokset ovat suuntaa antavia. Tavoitteisiin kuitenkin päästiin ja tutkimuksella saatiin kerättyä tietoa sekä vastauksia tutkimusongelmiin. Haastateltavien vastauksissa voi todeta hajontaa, joka johtuu siitä, että kuusi heistä oli ollut mukana Amazon-hankkeessa. Amazon-hankkeessa mukana olleet opiskelijat tekivät suurimmaksi osaksi gradua normaalin päivittäisen opiskelun sijaan, jonka vuoksi kokemukset ja näkemykset Perussa opiskelemisesta on hieman erilaiset kuin niiden opiskelijoiden, jotka opiskelivat päivittäin kursseilla.

Työntövoimatekijät olivat kuitenkin suhteellisen yhtenäisiä. Ulkomaille opiskelemaan haettiin kokemusten, kulttuurin tutustumisen, kielitaidon ja matkustelemisen vuoksi. Tärkeiksi työntövoimatekijöiksi nousi sosiaalisten kontaktien lisääminen, pako arkiympäristöstä ja mahdolli-

suus käyttäytyä ilman arkiroolien antamia rajoitteita. Ulkomaille ei haettu ensisijaisesti opiskelun vuoksi, mikä vastaa myös Garamin (2000) tekemää tutkimusta, jossa haastateltiin 876 suomalaista vaihto-opiskelijaa.

Opiskelijat eivät tunteneet Perua maana kovin hyvin ennen sinne muuttamista. Sen sijaan Latinalainen Amerikka kiinnosti kulttuurin ja kaukaisen sijainnin vuoksi, jonka jälkeen opiskelijat hakivat yhteen tai useampaan Latinalaisen Amerikan maahan vaihto-opiskelijaksi. Turun yliopiston Amazon-hankkeeseen hakeneet opiskelijat eivät hakeneet muualle kuin kyseiseen ohjelmaan, mutta muut opiskelijat olivat hakeneet muihinkin kohteisiin Latinalaisesta Amerikasta.

Perusta palattuaan opiskelijat olivat kuitenkin tyytyväisiä, että vaihtokohteena oli juuri Peru ja heillä oli mielikuva siitä, kuinka Peru eroaa muista Latinalaisen Amerikan maista. Tämän vuoksi juuri he olisivat yksi parhaimmista markkinointikanavista Perulle. Kolme opiskelijaa oli asunut Perussa vaihtovuoden jälkeen ja kaksi heistä oli ollut tekemisissä mm. perulaisten vaihto-opiskelijoiden kanssa Suomessa. Yhtä lukuun ottamatta kaikki olisivat valmiita työskentelemään Perussa sopivan tilaisuuden tullen ja kaikkia kiinnosti kansainvälinen työ.

Opiskelijat eivät pitäneet espanjan kieltä uhkana, vaan enemmänkin mahdollisuutena oppia uusi kieli paremmin. Kuitenkin kehitysehdotuksia miettiessä monet mainitsivat, että englanninkielinen opiskelumahdollisuus Perussa houkuttelisi varmasti enemmän opiskelijoita lähtemään vaihtoon juuri Peruun. Espanjan kielen suosio on kasvanut viimeiset vuodet tasaista taktia ja sitä pidetään yhä tärkeämmässä asemassa kansainvälisessä työssä. Voidaan olettaa, että espanjan kielen suosio vaikuttaa hiljalleen myös Latinalaisen Amerikan vetovoimaisuuteen vaihtokohteena.

Perusta löytyy yksi rikkaimmista luonnoista maailmassa ja sen historia ja kulttuuri on kiehtonut jo vuosisatoja. Perusta löytyy myös hyviä korkeakouluja ja yhteistyöhankkeiden hyvänä esimerkkinä tässä tutkimuksessa mainittu Amazon-hanke antaa mahdollisuudet opiskelijalle kokea asioita, joita ei välttämättä muualla koe. Nämä vetovoimatekijät täytyisi tuoda opiskelijoille paremmin esiin erilaisia markkinointikeinoja käyttämällä. Jos opiskelijalla ei ole tietoa ja kiinnostusta Perua kohtaan etukäteen niin on epätodennäköistä, että hän valitsee vaihtokohteeksi Perun satojen vaihtokohteiden joukosta. Jos markkinoinnilla on mahdollista saada enemmän opiskelija liikkuvuutta Suomen ja Perun välille olisi se sen arvoista, koska jokainen Perussa asunut suomalainen opiskelija kertoo kokemuksistaan Suomessa ja näin ollen jokaista opiskelijaa voidaan pitää yhtenä tärkeänä markkinointikanavana Perulle.

Lähdeluettelo

Aho, S., Hemmi, J., Järviluoma, J., Kauhanen, I., Kauppila, P., Komppula, R., Kostiainen, A., Paaajanen, M. & Petrisalo, K. 1994. Matkailun vetovoimatekijät tutkimuskohteina. Oulu: Oulun Yliopisto, Monistus ja kuvakeskus.

Box, B. 2011. Peru handbook. Bath,UK: Footprint handbooks Ltd.

Denzin, N. & Lincoln Y. 2004. Handbook of Qualitative Research. London Clarke.

Garam, I. 2000. Kansainvälisyyttä käytännössä. Suomalaisten vaihto-opiskelijoiden kokemuksia ulkomailla opiskelusta. Helsinki: Opiskelijajärjestöjen tutkimussäätiö Otus rs.

Gauldie, R. 2009. Travel guide: Peru. London: New Holland Publishers Ltd.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2004. Tutkimushaastattelu: teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistonpaino.

Korkeakoulujen kansainvälisen opiskelijainvaihdon työryhmän muistio 1989. Opetusministeriön työryhmien muistioita 1989:55. Helsinki: Opetusministeriö

Korkeakoulutuksen kansainvälisen toiminnan strategia 2001. Opetusministeriön työryhmien muistioita 2001:23. Helsinki: Opetusministeriö.

Metsämuuronen, J. 2006. Laadullisen tutkimuksen käsikirja. Helsinki: International Methelp

Stenbäck, T. & Billany, N. 2009. The North-South-South Higher Education Institution Network Programme. Evaluation report 2009:7. Ministry for Foreigner Affairs of Finland. Helsinki: Hakapaino Oy.

Taajamo, M. 1999. Ulkomailla opiskelu - kulttuurinen kehitystehtävä. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino, kannet ER-paino Ky.

Teichler U. & Maiworm F. 1994. Transition to work. The experiences of former Erasmus students. London: Jessica Kingsley Publishers.

Varto, J. 1992. Laadullisen tutkimuksen metodologia. Helsinki: Kirjayhtymä.

Wende, M. 1997. Missing Links. The Relationship between National Policies for Internationalisation and those for Higher Education in General. Teoksessa National Policies for the Internationalisation on Higher Education in Europe. Stockholm: Högskoleverkets skriftserie.

Sähköiset lähteet:

Garam 2011. Kv-liikkuvuus. Viitattu 15.5.2011.

http://www.cimo.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/cimo/embeds/cimowwwstructure/20985_Kansainvalinen_liikkuvuus_yliopistoissa_ja_ammattikorkeakouluissa_1010.pdf

Mommo, P. 2003. Italian ja espanjan suosio kasvaa. Viitattu 16.9.2011.

<http://www.kaleva.fi/uutiset/italian-ja-espanjan-suosio-kasvaa/337298>

Peruembassy. Tapahtumat 2005-2007. Viitattu 17.9.2011.

<http://www.peruembassy.fi/suomi/eventossuomi.html>

Le Grand, P. 2011. Peru_opas. Viitattu 20.5.2011.

<http://www.sci.utu.fi/tdk/opiskelu/kv/northsouthsouth/FINPE.html>

Suomen työelämässä tarvitsemat tiedot. Viitattu 16.9.2011.

http://www.pakkoruotsi.net/kielten_tarve.shtml

Suomen työelämän tarvitsemat kielet. Viitattu 16.9.2011.

http://www.pakkoruotsi.net/kielten_tarve.shtml

Suomi-Espanja seura. Espanjan kieli. Viitattu 16.9.2011.

<http://www.suomiespanjaseura.fi/fi/espanjankieli.php>

Tuomisto, H., Kalliola, R. & Räsänen, M. 2009. Biodiversiteettitutkimus. Viitattu 6.6.2011.

<http://www.sci.utu.fi/biologia/tutkimus/projektit/>

Vihma, P. Taistelu osaajista alkaa. Talouselämä 23.1.2006. Viitattu 16.9.2011.

<http://www.talouselama.fi/selvitykset/article158525.ece>

Julkaisemattomat lähteet:

CIMO 2009: Outgoing exchange students by target region and country 2000-2008.

Kuviot

Kuvio 1 Pako arkiympäristöstä.....	20
Kuvio 2 Itsetutkiskelu ja arviointi.....	20
Kuvio 3 Statuksen kohottaminen	21
Kuvio 4 Sosiaalisten kontaktien lisääminen	21
Kuvio 5 Rentoutuminen	21
Kuvio 6 Mahdollisuus käyttäytyä ilman arkiroolien asettamia rajoitteita.....	21
Kuvio 7 Vaihtoon lähdön motiivit	22

Liite 1

Haastattelukysymykset

1. Minkä ikäinen olet?
2. Kuinka monta vuotta sitten olit vaihdossa?
3. Minkä koulun kautta olit vaihdossa?
4. Minkälainen pohjakoulutuksesi on? YO-pohja, ammattikoulu...?
5. Mitä opiskelit Perussa? Vastasiko kurssitarjonta Suomen kurssitarjontaa?
6. Oletko asunut ennen Perua ulkomailla? Entä vaihtovuoden jälkeen?
7. Oliko näistä seuraavista syistä osa syynä vaihtoon lähtemiselle
 - pako arkiympäristöstä
 - itsetutkiskelu
 - rentoutuminen
 - statuksen kohottaminen
 - mahdollisuus käyttäytyä ilman arkiroolien asettamia rajoitteita
 - sosiaalisten kontaktien lisääminen

8. Vastaa kuinka tärkeitä olivat nämä tekijät vaihtoon lähtemiselle

Tärkeä	ei merkitystä

 - kokemukset
 - kulttuuriin tutustuminen
 - kielitaito
 - matkustelu
 - kokeilla omaa selviytymistä
 - saada pätevyyttä työelämään
 - kurssien korvaaminen
 - opetusmenetelmään tutustuminen
 - välivuosi
 - puuttuvan aineen opiskelu

9. Mitkä tekijät vaikuttivat siihen, että valitsit juuri Perun vaihtokohteeksi?
10. Oliko joitain tekijöitä, jotka arveluttivat Peruun lähtemisessä?
11. Oliko sinulla muita kohdemaita vaihtoehtoina?
12. Millä tavalla Peru sinun mielestäsi eroaa muista Latinalaisen Amerikan maista?
13. Osasitko espanjaa ennen lähtöäsi? Koitko espanjan kielen uudeksi mahdollisuudeksi vai oliko se enemmän uhka/pelottava tekijä?
14. Minkälaiset suhteet sinulla on tällä hetkellä Peruun? Aiotko luoda uraa Perussa? Teetkö Suomessa yhteistyötä perulaisten kanssa? Onko sinulla perulaisia ystäviä/perhettä/poika/tyttöystävää?
15. Olitko tyytyväinen Perussa vietettyyn vuoteen vaihtovuoteen?
16. Olisiko sinulla ideoita, kuinka Perusta saisi houkuttelevamman vaihtokohteen suomalaisille opiskelijoille?
17. Mitkä ovat sinun tulevaisuuden suunnitelmasi? Liittykö niihin mahdollisesti jollain tapaa Peru/perulaiset/perulainen kulttuuri...?

